

Bijlage 1 Belangrijke zoönosen in Bos en Natuur

Zoönose	Waar/ Wanneer	Verschijselen bij de mens	Maatregelen	Meer informatie
Lyme-ziekte door tekenbeet	<ul style="list-style-type: none">In het groen, bos, natuur en tuinenBij contacten met dierenHet gehele jaar maar vooral tussen maart en november	<ul style="list-style-type: none">Rode groter wordende plek op de huidGriepachtige verschijnselenGewrichtsklachtenHart- en zenuwenklachten	<ul style="list-style-type: none">Beschermende kleding dragen conform gemaakte afspraken (bedekkend en sluitend)Insectenwerende middelen gebruikenDagelijks controleren (de huid en de kleding)Teken zo snel mogelijk verwijderen met speciaal pincetRegistrerenBij groter wordende rode plek of griepachtige klachten naar huisarts	<p>Week van de teek RIVM Nederlands Huisartsen Genootschap</p>
Insectenbeten bijv. van bijen, wespen, hommels	<ul style="list-style-type: none">Overall in Bos, Natuur en in het groenLet extra op bij het lunchen in de natuur. Daar kunnen ook insecten op afkomen.	<ul style="list-style-type: none">Jeuk, pijnZwellingMaar ook symptomen als flauwvallen, duizeligheid, misselijkheid moeilijkheden bij slikken of ademen	<ul style="list-style-type: none">Beschermende kleding (lange mouwen en lange broek zo min mogelijk huid bloot laten) en insectenwerende middelen gebruiken (vacuümpompje voor insecten In EHBO-doos)Vermijd sterke geuren als parfum en deodorants.De angel van een bij verwijderenContact met de huisarts bij: gestoken in de mond tong of keel, bij overgevoeligheid, benauwdheid, zwelling oogleden of lippen	<p>patiëntenfolder NHG</p>
Q-koorts door contact met besmette dieren: o.a. schaap, geit, rund,	<ul style="list-style-type: none">Via opwaaiend stof in de omgeving van de besmette stallen of waternevelBesmette mest, ruwe wolKijk voor locatie op de site van het RIVM.Zie de waarschuwingsborden bij de bedrijven	<ul style="list-style-type: none">GriepLong-, lever- en hartklepontsteking	<ul style="list-style-type: none">Inademen van besmet stof vermijdenMondkapje, bril, beschermende kleding, eventueel laarzenVoorlichting geven en bij klachten naar de huisarts	<p>Stigas of Stigas-folder RIVM KIZA</p>

Zoönose	Waar/ Wanneer	Verschijnselen bij de mens	Maatregelen	Meer informatie
Eikenprocessierups	<ul style="list-style-type: none"> In bomen meestal eikenbomen met de eikenprocessierups Een enkele keer in grondnesten onderaan de stam in het gras 	<ul style="list-style-type: none"> Hevige jeuk Oogklachten Klachten aan de luchtwegen 	<ul style="list-style-type: none"> Signaleren naar de eigenaar/gemeente Voorkomen van blootstelling Goed sluitende overall, stofmasker, bril, handschoenen en laarzen dragen Bij klachten niet krabben/wrijven Was de huid, spoel de ogen. Aanwezige brand haren met strippen plakband verwijderen 	<p>Stigas RIVM KIZA AI blad 37 Bosschap (PBM bij bestrijdingsmethodes)</p>
Tetanus	<ul style="list-style-type: none"> Bij contact met straatvuil Bij verwonding Bij beet van dieren Mest van dieren 	<ul style="list-style-type: none"> Tetanus. De ziekte begint met niet- specifieke klachten zoals hoofdpijn en spierstijfheid in de kaken. 	<ul style="list-style-type: none"> Actieve immunisatie (aan te bevelen opnieuw in enten na 15 jaar) Zorg voor een goede wondhygiëne en wond behandeling 	<p>KIZA RIVM</p>
Hepatitis B	<ul style="list-style-type: none"> Contact met bloed verontreinigd materiaal of instrumentarium (naalden drugsgebruikers) 	<ul style="list-style-type: none"> De symptomatische infectie begint geleidelijk aan met algemene verschijnselen zoals moeheid, malaise, griepig gevoel, koorts en slechte eetlust. Bij een minderheid zijn er ook spier- en gewrichtsklachten 	<ul style="list-style-type: none"> Inenting hepatitis B- vaccinatie Draag beschermende kleding en draag de juiste persoonlijke beschermingsmiddelen bij afvalverwerking. 	

Zoönose	Waar/ Wanneer	Verschuinselen bij de mens	Maatregelen	Meer informatie
Ziekte van Weil/ of leptospirose	<ul style="list-style-type: none"> Kan ontstaan door contact met oppervlaktewater besmet met urine van ratten 	<ul style="list-style-type: none"> De ziekte begint met een plotselinge hoge koorts van 39 tot 40 graden Celsius. Symptomen kunnen zijn: koude rillingen, hoge koorts, rode ogen, buikpijn, braken en spierpijn in de kuiten 	<ul style="list-style-type: none"> Preventie bij de mens is vooral gericht op het voorkómen van contact met besmette dieren en de besmette omgeving (riolen, sloten, grachten, e.d.), bijvoorbeeld door het dragen van rubberlaarzen en handschoenen door werkers in besmette gebieden 	KIZA RIVM
Hondsdolheid	<ul style="list-style-type: none"> Speeksel van besmette zoogdieren (o.a. honden, katten en vleermuizen en vossen) O.a. bij sloopwerkzaamheden Onder rietendaken Bij contact met besmette dieren 	<ul style="list-style-type: none"> Virusinfectie van de hersenen 	<ul style="list-style-type: none"> Na beet van hond, kat of vleermuis direct naar de huisarts/of EHBO 	CVI Lelystad
Papegaaizenziekte	<ul style="list-style-type: none"> Kan ontstaan door het inademen van de bacterie bijv. bij contact met : Vogelpoep, vogelkastjes, vogelkooien, oud karkas 	<ul style="list-style-type: none"> Lichte verkoudheid, griepverschijnselen, ernstige longontsteking, leverproblemen of ontstekingen aan de hartspier 	<ul style="list-style-type: none"> Bij (schoonmaak)werkzaamheden: zorg voor goede ventilatie, draag adembescherming, rubberhandschoenen, draag een beschermende overall. Neem algemene hygiëne maatregelen in acht. 	KIZA RIVM
Vossenlintworm	<ul style="list-style-type: none"> Bij materialen met ontlasting van vos, hond, kat 	<ul style="list-style-type: none"> Buikpijn, kortademigheid, geelzucht, infecties in inwendige organen 	<ul style="list-style-type: none"> Contact met vossen voorkomen, alleen met handschoenen aanraken/beetpakken Geen bosvruchten of valfruit eten Regelmatig handen wassen na werkzaamheden in gebieden waar vossen leven 	KIZA RIVM